

Asia: VN/9806/2021

Taiteen edistämiskeskusta koskeva arviointi

1. Taiteen edistämiskeskuksen perustehtävää, tulevaisuuden visioita ja strategista asemointia tulee terävöittää

Valitse sopivin

Kannatan

Muutosehdotus tai muu kommentti

Kirjallisuus osana taiteen kenttää nähdään Taiken nykyisessä toimintamallissa kapeasti rajattuna, kirjallisuus taiteenalana koskee Taiken toiminnassa ainoastaan kaunokirjallisuutta, ei yleistä tietokirjallisuutta. Tällainen rajausta tuntuu keinotekoiselta ja vanhentuneelta. Kirjallisuuden toimintaympäristö on muuttunut. Monet nykyään suositut tietokirjallisuuden lajit, kuten esseistiikka ja narratiivinen tietokirjallisuus, haastavat myös tyylillisesti perinteistä jakoa kauno- ja tietokirjallisuuteen. Myös yleisen tietokirjallisuuden tulisi sisältyä Taiken toiminnassa kirjallisuuden alaan. Yleinen tietokirjallisuus on luovaa toimintaa ja nyt sen on perusteetta suljettu pois kirjallisuudesta taiteen ja luovan toiminnan alana.

On syytä korostaa, että parhaillaan laadittavan kansallisessa lukutaitostrategiankin valmistelussa nähdään kirjallisuus monilajisena ja laaja-alaisena. Taiken toiminnassa kirjallisuus nähdään hyvin kapeasti rajattuna.

Suomen tietokirjailijat ry:n jäsentutkimuksessa ”Tietokirjailijan taloudellinen asema 2018” yli 80 % työikäisistä jäsenistämme ilmoitti tekevänsä muuta työtä voidakseen kirjoittaa tietokirjoja. Merkittävällä määrällä näistä vastaajista työ ei liittynyt tietokirjailijan työhön eikä kyse ollut vakituisesta työsuhteesta. Yleistä tietokirjallisuutta kirjoittaa merkittävä määrä free-lancer-pohjalla toimivia tietokirjailijoita, joille apurahajärjestelmällä on suuri merkitys.

Taiken toiminnassa kirjallisuuden alan taloudellisen tuen hakujärjestelmässä tietokirjallisuus on kategorisesti suljettu hakujärjestelmän ulkopuolelle eikä sitä pidetä luovana työnä.

Taiken kautta jaettiin vuonna 2020 kolme korona-apurahahakua. Jokaisen haun osalta olemme joutuneet selvittämään Taiken kanssa tietokirjailijoiden mahdollisuutta hakea tätä apurahaa. Korona-apurahat on suunnattu henkilöille, jotka ovat koronaepidemian vuoksi menettäneet taiteelliseen työhön perustuvia työtilaisuuksia tai ansaintamahdollisuuksia. Taikesta on ohjeistettu jäseniämme niin, että tietokirjailijat eivät voi hakea korona-apurahaa, ja asiaa on jouduttu erikseen selvittämään kunkin haun yhteydessä. OKM:n korona-apurahojen jakoperusteet eivät ole olleet yleisen tietokirjallisuuden osalta selkeät Taiken toiminnassa.

2. Taiteen edistämiskeskuksen ohjauksen ja strategisen johtamisen tueksi tulee perustaa erillinen hallitus

Valitse sopivin

-

Muutosehdotus tai muu kommentti

-

3. Opetus- ja kulttuuriministeriön ja Taiteen edistämiskeskuksen välistä tulosohjausta tulee terävöittää

Valitse sopivin

-

Muutosehdotus tai muu kommentti

-

4. Taiteen edistämiskeskuksen itsenäistä asemaa tulee vahvistaa ministeriön tavoiteohjelmissa määritellyn delegointiperiaatteen mukaisesti

Valitse sopivin

-

Muutosehdotus tai muu kommentti

-

5. Taiteen toimikuntalaitos tulee uudistaa perusteellisesti

Valitse sopivin

-

Muutosehdotus tai muu kommentti

-

6. Taiteen edistämisen alueellista toimintaa tulee vahvistaa ja toiminnot tulee organisoida uudelleen

Valitse sopivin

-

Muutosehdotus tai muu kommentti

-

7. Taiteen rahoitusmalli tulee uudistaa. Uudistuksen tueksi tulisi laatia kokonaisvaltainen selvitys taiteen rahoituksen tilasta ja tulevaisuudesta.

Valitse sopivin

-

Muutosehdotus tai muu kommentti

-

8. Taiteen edistämiskeskuksen toiminnan kansainvälisyyttä tulee vahvistaa

Valitse sopivin

-

Muutosehdotus tai muu kommentti

-

Taiteen edistämiskeskuksen uudistamisen vaihtoehdot

**Raportissa on esitetty uudistamisen vaihtoehtoiksi kolme kehittämismallia (s. 149-152).
Mikä esitetyistä kehittämismalleista olisi mielestänne sopivin.**

-

Perustele valintasi

-

Haanpää Sanna-Maria
Suomen tietokirjailijat ry